

Kokous 2023-3-14

Läsnä

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Edellisen kokouksen muistion tarkistaminen
- 3 Päätösasia: Finnish ISO 18626 Profile for ILL Transaction -sovellusprofiiliin hyväksyminen
 - Esittely
 - Esitys
 - Päätös
- 4 Järjestelmä- ja formaattikatsaukset
 - Axiell (Saku Tuominen)
 - Ellibs (Pirjo Kangas)
 - Finna (Serafia Kari)
 - Helmet-kirjastot (Susanna Aakko)
 - Helsingin yliopiston kirjasto / Suomen Alma-kirjastot (Pertti Föhr)
 - Melinda (Minttu Hurme)
 - Tieteellisten kirjastojen Koha
 - Dublin Core (Juha Hakala)
 - Marc21 (Minna Kantanen)
 - PAS (Juha Hakala)
 - Kirjastopalvelu (Siina Vieri)
- 5 Linkitetty kirjastodata -projektin kuulumiset
- 6 Muita ajankohtaisia asioita
- 7 Seuraava kokous
- 8 Kokouksen päättäminen

Läsnä

- Ari Ahlqvist, Kansalliskirjasto (puheenjohtaja)
- Serafia Kari, Kansalliskirjasto (sihteeri)
- Esa-Pekka Keskitalo, Kansalliskirjasto
- Susanna Aakko, Helmet-kirjastot
- Matias Frosterus, Kansalliskirjasto
- Kaisa Hypén, Turun kaupunginkirjasto
- Juha Hakala, Kansalliskirjasto
- Minna Kantanen, Kansalliskirjasto
- Pirjo Kangas, Ellibs Oy
- Pertti Föhr, Helsingin yliopiston kirjasto / Suomen Alma-kirjastot
- Siina Vieri, Suomen kirjastopalvelu Oy
- Saku Tuominen, Axiell Finland Oy
- Minttu Hurme, Kansalliskirjasto

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 14.02.

2 Edellisen kokouksen muistion tarkistaminen

Kokous 2022-10-11

Kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan.

3 Päätösasia: Finnish ISO 18626 Profile for ILL Transaction -sovellusprofiiliin hyväksyminen

- [Finnish ISO 18626 profile for ILL transactions](#)

Esittely

Airut-hankkeessa tehtiin vuonna 2022 ehdotus suomalaisen ISO 18626 -standardin sovellusprofiiliksi. Se esiteltiin Katve-ryhmän kokouksessa 11.10.2022. Silloin sovittiin, että ehdotus tulee hyväksyttäväksi seuraavaan kokoukseen.

Liitteenä olevassa ehdotuksessa on kuvattu standardista Airut-hankkeen kannalta tärkeimmät standardin kentät. Mallina on käytetty Tanskassa tehtyä sovellusprofiilia. Mukaan on otettu muutamia Suomessa tarpeellisia lisäkenttiä.

- Kirjastojen identifiointiin käytetään ISIL-koodeja

- Standardiin on myös määritelty tilaukseen liittyvät viestit, joilla tilaus otetaan vastaan ja joilla viestitään tilaavan kirjaston ja tilauksen vastaanottavan kirjaston välillä:
- Tilauslomakkeessa kysytään muun muassa:
 - tilauksen kiireellisyys (ServiceLevel)
 - toive tietystä painoksesta (AnyEdition, PreferredEdition)
 - lisäinfo (Note).
- Tilauksessa verkkokirjastolomakkeelta välittyy teoksen tunniste ja mahdollinen linkki, joiden avulla tilaus pystytään tekemään; sekä muut julkaisutiedot
- Lisäksi artikkeleiden tilaukseen tarvitaan lisäksi esimerkiksi sivunumerotiedot ja muut julkaisutiedot.
- Mahdolliset loppuasiakkaan tiedot, kuten osoite ja sähköposti, kerätään, kun laina toimitetaan suoraan asiakkaalle, erityisesti artikkelitilauksissa.
- Vastausviesteihin on olemassa eri viestityyppejä, sekä tarvittaessa mahdollisuus vapaamuotoisempaan viestiittelyyn lisätietojen osalta
- Kun tilaus on käsitelty, siitä saadaan tilauksen statusinfo, kuten tilaus vastaanotettu tai matkalla

Esitys

Hyväksytään sovellusprofiili.

Päätös

Hyväksytään ehdotettu sovellusprofiili lisäyksen kera: profiilia tulisi lukea rinnakkain kansainvälisen ISO 18626 Interlibrary Loan Transactions -sivuston kanssa (<http://iltransactions.org/>). Sivustolla on koottu ja analysoitu tarkemmin ISO-profiilia kansainvälisessä yhteistyöryhmässä ja sitä päivitetään säännöllisesti. Kansainvälinen standardisivusto ja suomalainen sovellusprofiili täydentävät toisiaan.

4 Järjestelmä- ja formaattikatsaukset

Axiell (Saku Tuominen)

- WeLib-järjestelmää myydään edelleen, ja siihen on tullut uusia ominaisuuksia
- Auroraa kehitetään ja myydään edelleen yleisille kirjastoille, ja siinä on siirrytty automaattisiin päivityksiin
- Mikromarcia ei myydä tällä hetkellä enää
- Kaikki kolme Quria-sopimuksen allkekirjoittanutta kirjastoa tulevat tuotantoon tämän kevään aikana, viimeisenä Vaasan kaupungin kirjasto
 - Ensimmäinen Aurora-kirjaston olisi tarkoitus tänä vuonna vaihtaa Quriaan
- Muutettiin uusiin toimistotiloihin samassa rakennuksessa

Ellibs (Pirjo Kangas)

- Jatketaan aineiston käsittelyprosessin uudistamista
- On tavattu Alma-kirjastojen edustajien kanssa ja mietitty miten metadatan tasoa voitaisiin yhdessä parantaa
- Ellibsin Azure A -kirjautuminen on toteutettu

Finna (Serafia Kari)

- On seurattu eri hankkeiden, kuten Airut- ja kuntien yhteisen e-kirjastohankkeen etenemistä
- Tarkoitusta tänä vuonna edistää sarjojen näkymistä Finnassa sekä musiikkiaineistojen hakemista
- Finnan visiota ollaan päivittämässä tänä keväänä, ja siitä on lähtenyt organisaatioille kysely

Helmet-kirjastot (Susanna Aakko)

- Helmet-Finna julkaistaan asiakkaille virallisesti vuoden lopussa
- Kaupungit siirtyvät Suomi.fi maksamiseen, kirjastot siinä rinnalla
- Sierra päivitetty 5.6. versioon, samoin kuin Encore-haku viimeisen kerran ennen Finnaan siirtymistä. Innovative markkinoin nykyään Encoren korvaavaa Vega-alustaa (aineistohaku ja muita moduuleita asiakaspalveluun).
- Sirulliset kirjastokortit ovat tulossa käyttöön kirjastoissa
- Yleisten kirjastojen yhteinen e-kirjastohankkeen työryhmä on sijoitettu Helsingin kaupunginkirjastoon, e-kirjaston järjestelmäksi valittu Library Simplified

Helsingin yliopiston kirjasto / Suomen Alma-kirjastot (Pertti Föhr)

- kaukolainapalveluita rakennetaan Alma-yhteyksillä
- alkukesästä aloitetaan asiakaslähtöinen testaus Helsingin yliopistossa asiakaslähtöisiin varastokirjastotilauksiin
- kotimaisten aineistojen osalta jatketaan työskentelyä jotta ne saadaan Exlibriksen tietokantaan mukaan

Melinda (Minttu Hurme)

- Järjestelmänvaihto Alephista etenee hitaasti ja askel kerrallaan

- Aleph-kuvailuun tuli teos- ja ekspressioauktoriteetteja kuvailijoille käyttöön
 - Teos 21 -projektissa tuotettuja auktoriteetteja sekä Violan aikaisia musiikkiteos-tietueita
 - jos kuvailee Alephissa bib-tietueita niin saa poimittua auktoriteettitietueita
- Saatua käyttöön uusi REST-rajapinta tietueiden tallentamiseen Melindassa
 - tallettaa asioita Alephiin, mutta ei ole siitä riippuvainen, joten toimii myös mahdollisen tulevan järjestelmän kanssa yhteen Marc 21-tietueissa

Tieteellisten kirjastojen Koha

- Ei uutisia

Dublin Core (Juha Hakala)

- Työn alla tutkimusjulkaisujen kuvailu, työ etenee vaikkakin hitaasti
 - tieteelliset artikkelit keskiössä
 - toimijoiden osalta nojaututaan Marc 21 relator-toimijoihin
 - ei ole selvää kuvaa työn valmistumisesta, sillä työ on laajempi kuin aluksi näytti
- Dublin Core: katso <https://github.com/dcmi/dc-srap>

Marc21 (Minna Kantanen)

- MARC 21 -formaatin päivitysten suomennokset <https://www.kiwi.fi/x/V5QOAw>
- Kumea seuraa järjestelmätoimittajia ohjeistusten antamisessa, ja mitä ne tukevat uusien kenttien ohjeistusten osalta
- Tallennetaan mahdollisimman yhteentoimivasti ja yhdenmukaisesti jotta siirtymä linkitettyyn dataan olisi sujuva
- 857-kenttä on hyväksytty tammikuussa, ja ilmestyy formaattiin virallisesti ensi keväänä
 - jos aineistosta on kopioita pitkäaikaissäilytyksessä, niin linkit olisi tarkoitus tallentaa tähän kenttään

PAS (Juha Hakala)

- KK:n osalta toimitukset laajentuneet esim. vapaakappaleet ymmärrettävyys säilyttäen pitkäaikaissäilytykseen
- Nykyinen ohjelmistorajapinta mahdollistaa aineistojen ja niiden metatietojen siirrot taustajärjestelmistä PAS-sovellukseen. Tulevaisuudessa rajapintaa kehitetään muun muassa helpottamalla siirtoja PAS-palvelusta takaisin taustajärjestelmiin. Myös mahdollisuuksia PAS-palvelujen välisiin siirtoihin tulee selvittää.

Kirjastopalvelu (Siina Vieri)

- Seurataan mitä Melindassa tapahtuu
- Panostettu kuvailun koulutukseen, kuvailukoulutusvideoita, kehitetään koulutukseen liittyviä palveluita isommalla volyymillä
- Luottelointilupa on kehityksen alla sillä vanha ei enää toimi uudella kenttämallilla

5 Linkitetty kirjastodata -projektin kuulumiset

Matias Frosterus kertoo projektin kuulumiset: [LKD-Katve-2023-03-14.pptx](#)

Tietomallin 0.1-raakaversio julkaistu: [Linkitetty kirjastodata -projekti julkaisi ensimmäisen 0.1-version linkitetyn datan tietomallista](#)

6 Muita ajankohtaisia asioita

Ei muita asioita.

7 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 3.10.2023 14-16.

Kokous järjestetään hybridinä.

8 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.10.